

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie
złp. 12. — Miesięcznie złp. 4.
Nr pojedynczy gr. 10.

N^{ro} = 323

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 6 Grudnia 1830 roku w Poniedziałek

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KRÓLESTWA POLSKIE.

— *Rząd tymczasowy królestwa Polskiego.* — Wszem w obec i każdemu komu o tém wiedzieć należy wiadomo czyniemy; zapatrzwszy się na artykuły 31 i 87 Ustawy konstytucyjnej królestwa Polskiego, tudzież na artykuły 90, 91 i 93 statutu organicznego o reprezentacji narodowej, postanowiliśmy zwołać obie izby sejmowe w stołeczném mieście Warszawian d. 18 grudnia r. b. Termin otwarcia jego będzie zawisł od woli zebranych na sejm senatorów i reprezentantów narodu. Nagłe okoliczności powodują rząd od ufania, iż aczkolwiek na tak bliski termin senatorowie, posłowie i deputowani od gmin, zebrać się zechcą. Dan w Warszawie, dnia 3 grudnia 1830 r. Prezydujący, senator wojewoda (podpisano) X. A. Czartoryski; Pac; Niemcewicz; Lelewel; Ostrowski; Dembowski; Zgodnie z oryginałem X. A. Czartoryski.

— *Rząd tymczasowy królestwa Polskiego.* Postanowił i stanowi co następuje: *Art. 1)* Generał Chłopicki naczelnik siły zbrojnej, obejmując niezwłocznie nieograniczoną władzę nad całą siłą zbrojną tak regularnego wojska Polskiego, jakoteż z powstań formujących się złożoną i nad wszystkimi téjże siły działaniami, jakie dla dobra ojezyny za potrzebne i przyzwoite uzna. *Art. 2)* Mianować będzie dowódców i oficerów do wszelkich korpusów siły zbrojnej. *Art. 3)* Użyje według swego uznania do czynnej służby wojskowej, część formujących się po miastach i wsiach straży bezpieczeństwa. *Art. 4)* Urządzi w mieście Warszawie takie władze wojskowe jakie osądzi za potrzebne, celem zapewnienia sobie sposobów wykonania tych wszystkich rozporządzeń, które w moc niniejszój uchwały wyda. — W Warszawie dnia 3 grudnia 1830 r. — Prezydujący, senator wojewoda (podp.) Czartoryski.

— *Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.* Gdy ojezyna potrzebuje oręża, przeto rozkazuje się pod odpowiedzialnością osobistą, aby nikt się nie ważył psuć jakiegobądź rodzaju broni z arsenału Warszawskiego wydanej; każdy przekonany o ten postępek, uwięziony zostanie. Niniejsze postanowienie przy ogłoszonym do wiadomości podaje się. — w Warszawie d. 5 grud. 1830. — Tomasz Lubieński, Vice-prezydent. — Krzywoszeski — Garbiński.
— *Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.* Zawiadamia niniejszym że obywatelom i mieszkańcom kró-

lestwa Polskiego w kraju bez paszportów i żadnych innych formalności podróżować wolno, i że rada municypalna wydała rozkaz, ażeby przez rogatki miasta Warszawy, bez żadnych trudności i opłat od produktów, przepuszczano. (Co do osób zagranicznych i za granice kraju wyjeżdżać chcących, dotychczas trwające urzędzenia zachowane są. — Warszawa d. 5 grudnia 1830 — Vice-prezydent, Tomasz Lubieński. — Sekretarz jlny, G. Jahołkowski.

— *Trybunał cywilny Iej instancji wdzstwa Augustowskiego* — W skutek żądania Szymona Bruszewskiego, uwiadamia interessentów, iż przedsięwziętą będzie w tutejszym trybunale, regulacja hypoteki, części dóbr ziemskich na wsi Bruszewie z przyległościami i przynależnościami w parafji Sokołowskiej, w powiecie Tykocińskim, obwodzie Łomżyńskim, wdzstwie Augustowskiem położonej, Wojciecha po Piotrze Bruszewskiego, wzywa przeto onychże, aby się do takowój regulacji w terminie dnia 24 lutego 1831 r., zrana o godzinie 9 w kancelarji ziemiańskiój wdzstwa Augustowskiego, przed Wincentym Klimontowiczem, rejentem do téj czynności wyznaczonym, w mieście Łomży, z prawami swemi i dowodami, osobiście, lub przez pełnomocników urzędownie i specjalnie umocowanych, pod skutkami prekluzji w art. 154 prawa o hypotekach z r. 1818 zastrzeżonemi, zgłosili się. Uwiadamia ich oraz, iż decyzja wydziału hypotecznego, ogłoszoną zostanie dnia następnego po regulacji, od tego dnia czas do odwołania się prawem oznaczony, upływać zacznie. — W Łomży d. 17 listopada 1830 r. — Prezes, Wiesiołowski. — Za sekretarza, Nowowiecki.

Wiadomości Warszawskie.

— Sprawa nasza ocalona, dnia wczorajszego ogłosił się generał Chłopicki dyktatorem.

— Uzupełniając rys dalszy wypadków dnia 29 listopada, umieszczamy dwa rozporządzenia rady administracyjnej, z dnia 1 grudnia, osnowy następującej:

— *Wypis z protokołu posiedzenia Rady administracyjnej, dnia 1 grudnia 1830 r.* — Rada administracyjna chcąc zabezpieczyć wszystkie części służby, które z przeznaczenia swojego w obecnych okolicznościach najnaglejszego wykonania potrzebują, postanowiła mianować wydział wykonawczy, składać się mający z członków grona swego: Xięcia Adama Czartoryskiego; Xięcia Michała Radzi-

wiła; Xięcia Xawerego Lubeckiego; Kasztelana Kochanowskiego; Jenerała Chłopińskiego, *tudzież z Senatu*: Kasztelana Dembowskiego, *i z postów*: Joachima Lelewela; Władę sława hrabię Ostrowskiego i Gustawa hrabię Małachowskiego. Wydział ten, interessa nagłe, odbywać i rozstrzygać będzie natychmiast, a odnosić się będzie, wedle uznanej przez siebie potrzeby do całego składu rady, w tych przedmiotach, któreby nowych potrzebowały przepisów, lub nagłój nie wymagały decyzji. Minister stanu prezydujący, Walenty Sobolewski. Za sekretarza stanu, radca stanu nadzwyczajny, J. Tymowski.

— *Wypis z protokolu posiedzenia Rady administracyjnej*, dnia 1 grudnia 1830 r. Rada administracyjna powodowana nagłą potrzebą zastąpienia stolicy od wszelkiego niebezpieczeństwa; pragnąc ułatwić sposoby opatrzenia a licy w żywność, tudzież powołać wojsko do czynności dla dobra narodu niezbędnie koniecznych; stanowią następuje: Jenerał Chłopiński upoważnionym zostaje wydać stosowne rozkazy względem pochodów wojska, lub zbliżania się jego i przybycia do stolicy. Minister prezydujący, podpisano, Sobolewski. Zastępujący radę sekretarza stanu, radca stanu nadzwyczajny, podpisano J. Tymowski.

— Kommissya Województwa Mazowieckiego mając sobie przy odezwie z Wydziału wykonawczego Rady Administracyjnej Królestwa, nadesłane urządzenia pod d. 2gim b. m. przez tęż Radę administracyjną wydane, stanowiące organizację straży czuwać mającej po miastach nad własnością i bezpieczeństwem osobistym, rozesała w dniu 3cim b. m. z rana przez sztafetę do wszystkich Kommissarzy obwodowych, rozkazy naysurowsze, ażeby takowa straż bezpieczeństwa przez prezydentów i burmistrzów miast, w ciągu trzech dni po odebraniu była uformowana.

Nadto wyznaczeni przez wydział wykonawczy Rady administracyjnej W.W. Wincenty Dobiecki, Xawery Czarnecki i Adolf Łączyński, zatrudniać się mający łącznie, lub pojedynczo, doborem osób, któreby po obwodach dopilnowały nayspieszniejszego uorganizowania straży bezpieczeństwa; wezwali na dniu 3 b. m. ze swęj strony do zaięcia się wspólnie z kommissarzami obwodowymi powyższą ważną czynnością: W powiecie Warszawskim, W. Alexandra Szymonowskiego; — w powiecie Błóńskim, W. Alexandra Paschalisa; — w powiecie Czerskim, W. Jana Rostworowskiego; — w powiecie Sochaczewskim, W. Hipolita Słubickiego; — w powiecie Rawskim, W. Wincentego Rembowskiego; — w powiecie Brzezińskim, W. Tadeusza Przedzieckiego; — w powiecie Gostyńskim, W. Teodora Zaborowskiego; — w powiecie Orłowskim, W. Michała Walewskiego; — w powiecie Łęczyckim, W. Ignacego Stokowskiego; — w powiecie Zgierskim, W. Woyciecha Chodeckiego; — w powiecie Kowalskim, W. Augusta Hr. Dębskiego. — W powiecie Brzeskim, W. Eugeniusza Słubickiego; — w powiecie Radziejowskim, W. Stanisława Biesiekierskiego; — w powiecie Stanisławowskim, W. Józefa Bogustawskiego, byłego majora; — w powiecie Siennickim, W. Krzysztofa Cieszkowskiego; i onym postanowienie Rady administracyjnej w stosownej liczbie exemplarzy zakomunikowali.

Oprócz tego w skutek polecenia wydziału wykonawczego Rady administracyjnej z dnia 3go b. m., zarządził radca stanu przez kommissyi województwa Mazowieckiego przez sztafetę, aby kommissarze obwodowi bez najmniejszej zwłoki czasu rozkazali wszystkim dymissyonowanym żołnierzom i podofficerom z wojska Polskiego, zbierać się w miejscach, gdzie były dotychczas miejsca sztabów Polskich iakiego bąc pułku naybliższego. Zebranie się to ma nastąpić w dniach trzech po odebraniu rozkazu. Mianowani w te miejsca dowódcy przez Naczelnika siły zbrojnej, wskażą im dalsze przeznaczenie.

Nadto przez postanowienie Rady administracyjnej w dniu 3cim b. m. zapadłe, wezwane zostały rady obywatelskie wszystkich ośmiu województw Królestwa do zebrania się na dzień 15ty b. m. dla wspierania swym światłem działań rządu, które to postanowienie kommissya województwa Mazowieckiego w dniu ieszcze dzisiejszym na obwody rozesała.

Nakoniec w wykonaniu odebranego postanowienia Rady administracyjnej z dnia 3 bieżącego miesiąca wydane zostały natychmiast rozkazy, ażeby w wszystkich gminach wiejskich, osoby poci mężczyźni od lat 18tu do 45ciu liczących, uzbrojonymi zostały, przez co straż bezpieczeństwa po wsiach jest zabezpieczona. — W dniu pozaojednającym to jest 3 listopada, wydał rząd tymczasowy następującą do naroda odezwę. — *Polacy!* Przyszła już kolej szczęśliwa, w której wszystkie siły narodu, z całą dzielnością rozwijać się, i w obronie swobód narodowych stawać powinny. Już w tym celu rozesałe zostały po województwach stosowne rozporządzenia. Straż spieszenie organizować się będzie pod przewodnictwem komitetów do tego mianowanych. W kimkolwiek płynie krew Polaka, niech majątku, zdrowia i życia nie szczędzi; niech staje w gotowości do pośpieszenia pod *Chorągwie Narodowe*, i nie da wojsku wyprzedzić się w szlachetnym poświęceniu. — *Naród z wojskiem, a wojsko z narodem!* Pośpiech, energia i jedność w działaniu, zapewnią nieochybną skutek. Bóg dopomoże dobrej sprawie! — (podpisano) X. Adam Zaporyński. — X. Xawery Lubecki. — Wojewoda Pac. — X. Michał Radziwiłł. — Dembowski kasztelan. — Lelewel poseł powiatu Żelechowskiego. — Władysław hr. Ostrowski P. ptu Piotrowskiego.

— Pożawczoraz z południa jenerał naczelny Chłopiński, znacznie zapadł na zdrowiu, po puszczeniu atoli krwi, lepiej się znajduje i już z powszechną wszystkich radością zajmuje się dowództwem wojska naszego.

— Dziś rozesała się pogłoska o rewolucji w Petersburgu. Jestto wiadomość brukowa, że jednak ponawia się powtórnie i z niejakiemi szczegółami, sądzymy powinnością, nie pokrywać jej milczeniem. O tóż mówią, że nadszedł tu z Petersburga od pułkownika Hauke, adjutanta cesarskiego, list następującej treści. » Rewolucja wybuchła w Petersburgu. Na wszystkich ulicach robią barykady. Cesarz wyjechał do Rygi. — Inna wiadomość którą tu właśnie odebrano, donosi, że jenerał Włodek przypiął białą kokardę z całą dywizją swoją jazdy, należącej do korpusu Litewskiego, i że przysłał z prośbą o rozkazy. Jeżeli się ta wiadomość potwierdzi, nie pozostanie...

staje nam jak posłać pomoc wojenną Galicjanom, którzy bez wojska, choćby w małej sile, powstania zrobić nie mogą. W Galicji jak najlepszy duch panuje. Podobnie i w Poznańskim gdzie już zrobiono powstanie.

— Rada administracyjna zamieniła się w Rząd tymczasowy, ten zadekretował wwołanie sejmu, popolite ruszenie pod rozkazami X. Michała Radziwiłła i generała Paca, zajął się ułożeniem organizacji straży narodowej, postanowił działać w duchu rozpoczętej rewolucji, zajął Modlin, rozesłał rozkazy do wojsk, ażeby odtąd słuchały rozkazów generała Chłopickiego.

— Jeszcze pod d. 2 grudnia ustanowioną została Komisja żywności, której członkami są radca stanu Bolesta, były pułkownik, i Henryk hr. Łubieński.

— Wojsko Cesarzewicza przeprawiło się przez Wisłę pod Górą na promach w nocy zd. 4 na 5 grudnia. Po drodze miało rozkaz płacenia za żywność. Poprzedzili je generał Malecki, podpułkownik Łaszewski i Roźniecki. Zdaje się, iż pospieszyli ku Zamościowi, ażeby zająć tę twierdzę; z tém wszystkiém niema żadnej obawy o tę twierdzę. Wysłany tam generał Sierawski, a podług prywatnych doniesień, dowódca tej twierdzy Hurtig, już nie żyje i wszyscy więźniowie wojskowi odzyskali wolność. Część wojska Cesarzewicza udała się traktem Lubelskim, i zamierza ku traktowi Brzeskolitewskiemu. Całe wojsko było strudzone, zgłodniałe, zdemoralizowane; czekało tylko uderzenia z naszej strony, ażeby się poddać.

— Ósma kompanja gwardji, która pierwsza w pułku oświadczyła się za sprawą narodu, dnia wczorajszego wieczorem otrzymawszy szpadę honorową od Naczelnego wodza, powracała do koszar, otoczona mnogim ludem, który towarzyszył jej przy blasku pochodni, i wydawał radosne okrzyki.

— Rząd tymczasowy wysłał do Petersburga deputację, z X. Lubeckiego i hr. Wł. Ostrowskiego, dla przełożenia cesarzowi życzeń narodu Polskiego, a między inne mi ażeby gubernje Polskie z królestwem były połączone.

— Artylerja z Kozienic prowadzi do stolicy 36 dział. — Mówią że J. C. M. wielki książę Cesarzewicz, dostał się w ręce naszych pod Puławami.

— (Nad.) — Od czasów zbrojey Geslera łuna wolności świeci na niebie *Wilhelma Tella*. Od wigilji ś. Andrzeja, łuna *Powązkowska*, która nas wiodła do najpiękniejszego zwycięstwa, w późne wieki wieków, krokom prawego Polaka przewodniczyć będzie. Nigdy od poranku dni moich silniejszego nie uczuł bicia serca, wstrząśnienia ducha i myśli, jak w chwilach utarczki pod arsenalem. Czemóż niestety! między nami jeszcze nie pochłonęła ziemia zuchwałców, co wąż się targać podejrziwą myślą, buntowniczym zarozumieniem, na ster i świętość osób, w których ręku i władzy życie, majątki, myśli nawet nasze składamy? Czemu ta hydra niecnoty, płaszczykiem dobrego myślenia pokrywająca się, nie znajdzie postać bogów, któryby jej skazał prawdziwe przeznaczenie, i zbawcą dłonią, jak stróża wędrowney *Jno*, nie zesłał w krainy piekieł, gdzie zdradne dusze potępięńców Targowickich w bezdennych jęczą czeluściach. Młodzież śmie dyktować kierunek wodzom, tylekroć na polu zwycięstwa

laurową uczczonym gałązką. Zapamiętały młodzieniec, najdroższe chwile wodza naszego zatrzyma goryczą. Biada mu w późne pokolenia, przekleństwo nasze na głowie jego niech ciąży. Gdyby niestety! drugi się mógł znaleźć w tym szumnym klubie, nie trzymającym miary w zapędach, niech się jego usta nieodemkną na to czyste powietrze, którem się z nami pospołu zmartwychwstali ojcowie oddychać zdają. Niech ta pigłka łatorośli nadziei, z chmur długiej niepamięci, ręką *Tadeusza* nam w pociechę niesiona, zakwitnie bujnym owocem na błogostawieństwo najdalszych synów tej ziemi, stokroć krwią naszą, stokroć łzami naszymi zroszoną; a z tych późnych potomków urosną plemiona, niechaj usłyszają, niech się uradują, że *Józef Chłopicki* zgruchotał jarzmo, które ciężiej nad więzy *Biśurmańskie*, pół wieku duchy i ciała nasze gnębiło; że *Niemcewicz* dożył tej szczęśnej pory i widział obok siebie *Lelewela*, w którego usta ojczyzna powierzyła swą sprawę. — Uradujcie się i wy jęńcy Sybiru, w śniegach i niedoli utopieni, pokolenia wasze błogostawione! *

— Z powodu pogłosek o towarzystwie patrijotycznym, czyli klubie zawiązanym pod tém imieniem, a mianowicie, jakoby prace tego klubu kierowane były przez pewne osoby w duchu nieprzychylnym naszej sprawie, dla przeszkodzenia dalszemu rozwinięciu rewolucji z d. 29 listopada, stawianiem niezliczonych trudności naczelnym władzom teraźniejszym, które to pogłoski, dały jak widać powód do powyższego artykułu nadesłanego; były członek cenzury, a później jeden z redaktorów *Kurjera Polskiego* pan M. Mochnicki, ogłosił drukiem, następujące oświadczenie: »*Odwwołanie fałszywej wieści*. Rozszerzono o mnie wieść, jakoby z polecenia i w imieniu Towarzystwa Patrijotycznego, miał nazwać zdrajcą kraju, naczelnego wodza wojsk Polskich. Wzywam cię zacny redaktorze imieniem prawdy, żebyś oświadczył w tym dzienniku: że Towarzystwo Patrijotyczne technic najczystszym zapadem dla dobra kraju; przetoż nikogo do takiego oświadczenia upoważnić nie mogło, a ja bym się nie podjął podobnej misji. Towarzystwo patrijotyczne ma w głębokiej czci i poważaniu dostojnego męża, doświadzonego wodza, kochanego w narodzie bohatera. Na nim wszyscy zasadzamy nadzieję powodzeń oręża Polskiego. Nie łatwiejszego jak rozgłaszać teraz fałszywe pogłoski, i narażać nieprawdą na niebezpieczeństwo życie osób, chcących je poświęcić, ale dla pożytku dobra powszechnego. *Maurycy Mochnicki*. Członek Towarzystwa Patrijotycznego.»

Tymczasem, gdy z jednej strony usprawiedliwia się pan Mochnicki z postępków względem naczelnego wodza, dnia wczorajszego, ogłosiła gwardja honorowa złożona z młodzieży uniwersytetu, co następuje: »*Gwardja honorowa złożona z młodzieży uniwersytetu*. Ma za obowiązek ogłosić publicznie, iż słysząc jakoby *Maurycy Mochnicki* w jej imieniu ogłaszał swoje zdania, oświadcza i żaręczy, że z nim żadnego udziału nie ma; nie pochwała i nie podziela zdań jego, a szanując prawo i rząd temczasowy, ma największe zaufanie w osobach rząd tenże składających, i na jego rozkaz wszędzie pójdzie; bo gdzie zasiada (*X. A. Czartoryński, Niemcewicz, Chłopicki, Lelewel*), tam ufność zupełną złożyć można. Ponieważ też *M. Mochnicki* zapisanym był w kompanji 10 gwardji naszej, zostaje z niej wymazany.

Wiersz na dzień 29 listopada.

Za broń bracia! śpieszmy żywo
 Kończyć dzieło rozpoczęte,
 Łączmy się w jedno ogniwo
 Nasze zamiary są święte!
 Wolność jest naszym bożyszczem
 Jój początek jest od Boga,
 Gdy się złączym, tę odzyszczym
 Dzielną dłonią zetrzem wroga.
 Dalej bracia! do oręża!
 Niechaj każdy za broń chwytą,
 Dziś wszędzie wolność zwycięża.
 Znikła jedza męk niesyta.
 Za broń bracia! tylko w zgodzie,
 Komu tylko kraj jest miły,
 Zapomnijmy o wygodzie,
 Męztwem, zgodą krzepy siły.
 Zapomnijmy już o biedzie!
 Wszak w nas pała żądza chwały,
 Nasz Chłopicki nas powiedzie,
 Godłem naszym Orzeł biały.
 Za tém godłem żywo śpieszmy,
 Walczyć wspólne mając dłonie,
 Kochanki, matki, pocieszmy,
 Te nam włożą laur na skronie.

J. T.

Pieśń na nógę marszu Dąbrowskiego.

Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy,
 Co nam obca moc wydarła mocą odbierzemy.
 Co wszczęła rozpacz, to dokona męztwo,
 Marsz, marsz Chłopicki! da nam Bóg zwycięstwo!
 Ojczyzna z grobu wstająca, woła do swych dzieci:
 Kto mój syn, kto prawy Polak, niech do boju leci!
 O! matko nasza! o ojczyzno święta!
 My twoje dzieci, my skruszycie twe pęta!
 Za wolność, za kraj rodzinny, śpieszmy do oręża!
 Wszak bracia nie wielka liczba, lecz męztwo zwycięża.
 Honor i chwała, są przy naszej stronie,
 Słodko jest ginąć, w ojczyzny obronie!
 O ziemio naszych przadków! ziemio, krwią ich złana!
 Jużes nasza, już obcego miec nie będziesz pana.
 Do bronii bracia! do bronii! do bronii!
 Pod świętym znakiem, Orła i Pogoni!

Przy Chłopickim niebespieczeństw żadnych się niestraszem
 Ufaość w wodzu, jedność, zgoda, będzie hasłem naszym.
 Co wszczęła rozpacz, to dokona męztwo,
 Marsz, marsz, Chłopicki! da nam Bóg zwycięstwo!

W oswobodzonej Warszawie, d. 4 grudnia 1830 r.

S. W.

— *Tłumaczenie pism niektórych Mickiewicza po Angielsku.* W lipcowym numerze z r. b. pisma Angielskiego *the New Monthly and London magazine*, w artykule *Anecdotes of Russia*, jest wzmianka o panu Mickiewiczu, i tłumaczeniu dwóch wyjątków z pism jego. Autor opisując swój pobyt w Rosji tak mówi.

»Przy końcu wieczora, Miss Yenith wyznała otwarcie że przetłumaczyła całe poema Konrad Wallenrod, i że

je własną ręką przepisała, potem wydobyla ziążkę ścisłe pisaną prawie takiej wielkości, jak widzimy niezmiernie xięgi w banku pana Drummond. Na ten widok nagły przestrah mnie ogarnął, zaledwem się mógł na nogach utrzymać, uspokoiłem się jednak po chwili, dowiedziawszy się że tylko jedną najpiękniejszą w świecie pieśń będzie czytała. Tym tedy sposobem odetchnąłem w nadziei że potrafię przeżyć nudy wieczorne. Pan Mickiewicz jest Polak i pisze po Polsku. Miss Yenith tłómaczyła wszystko na Francuzkie, z Francuzkiego jeden wiersz ktoś źle na Angielski przełożył, a panna *Simionowska* (może *Siemionowska* czy *Siemiontkowska*?) Polka kilka lat bawiąca w Anglii i słynąca tam z wdzięków swoich i talentów, podłożyła go pod muzykę. Jój imiennik (*album agenda*) zawiera oryginalne kompozycje muzyczne wszystkich wielkich kompozytorów, jacy byli od lat trzydziestu, a do tego własną ich ręką pisane i podpisane. W oddziale zaś poetycznym znaleźć można własnoręcznie pisane i podpisane poczje Moora, Campbella i innych najslawniejszych poetów. Ztrudnością przychodzi mi narzucać cierpliwemu czytelnikowi kilka zwrotek poematu Wallenrod; jestto przekład z Francuzkiego, praca jednego z przyjacielów pana Mickiewicza, dokonana pod okiem samego autora na żądanie panny Simionofski. Umieszczam tutaj ten wyjątek nie w myśli abym miał się tym sposobem przyłożyć do sławy autora, lecz aby dać ogólne tylko wyobrażenie o jego stylu poetyckim, i aby okazać o ile jest wyższy Mickiewicz nad wszystkich poetów Rossyjskich, których znamy z dzieła *the Russian Anthology*. (*Tu następuje przekład wierszem Angielskim ballady Alpujara*).

Oto jest próbka pióra Mickiewicza; moc oryginału zaginęła w słabem tłumaczeniu z tłumaczenia; nie sądzę jednak aby postrzedz było można że nie z oryginału przekładano, tak dokładnie są skreślone myśli autora.

Mnóztwo jest pieśni w Wallenrodzie, a do wszystkich dorobiono muzykę (?), i tak są upowszechnione w Polsce, że się stały narodowymi (?). W każdym towarzystwie gdzie się Polacy znajdują, śpiewają poczje Mickiewicza. Sam go często widziałem jak przy fortypianiu starał się nasuwać pamięci śpiewaka różne wiersze ze swoich sonetów. Oto jest przekład jednego z najbardziej upowszechnionych. (*Tu autor umieszcza przekład śpiewu do Wilji z Walenroda. Dla małej liczby czytelników naszych umiejących po Angielsku, dwie tylko środkowe przytaczamy*).

Through the valley thou murmurest, scorning the flower,
 To join in the Niemen's impetuous power;
 So the fair Lithuanian her countrymen flies —
 'Tis a stranger the beautiful maiden does prize.
 The Niemen receives the with vigorous arms,
 Through rocks and through grottoes it hastens thy charm;
 O'er its bubbling surface the lover must flee,
 And the Wilia and Niemen are lost in the sea.

»Konrad Wallenrod, (powiada dalej autor Angielski), jest największym dziełem Mickiewicza; jego Sonety Krymskie mogą drugie miejsce zajmować, niektóre zaś, jak na przykład *Grób Potockiej* są przewyborne, i zasługują na lepsze tłumaczenie jak dwa wyjątki przezemnie tu podane.«